

Landages afscheid binnen Arnhem gehalden in Novemb^r en Decemb^r A^o 1599

Landages afscheid in Novembri und Decembri A^o 99 binnen Arnhem ge-
haloen

Nae dem furgaande beschrijvingh die van den Furstendomb Ghebr^e und Graafschap K^utpken binnen Arnhem compariert und den 24^e Novembri^s op't Hof al daar Vergaert synde heeft oerleer Cantzler Dr Albertus Leoninus gedaan die proposition, und voorgedragen den hogen noot und soberen Staat daarinne dese Land^eschappen sich sijn vindende vermits oen overval die deselve van den vijan^dden sijn lijvande, welken vijand sonder menigte van friggsluyden niet en kan resistiert werden, verhalende voorts dat om idt friggsvolk tho wegen tho brengen van onder syden voor al dientlyk und

hoognodigh was eenigh middel tho treffen
 om gereede penningen op tho brengen
 und dat men volgens deesse oorlogge
 durende die maandelike contributie moest
 continuieren und dieselve fournieren by
 die bequaamste middelen, als die midde-
 len van consumptien und andersin-
 sulks als die voorlangh ingevilligt
 sijn geweest, und heeft der heer fantel
 voorz: daar beneffens voorgedragen, als
 tot die Landtschap in die vergangen ver-
 gaerungh belieft heeft te doen, die
 oenominatie des Heeren, Stadhouders,
 daar tho twee personen als den graaf
 van den Bergh und graaf Adolph
 van Nieuenaar nominierende und
 van beiden personen by de Hoge Over-
 heid een tot die Stadhouter Ampt ge-
 gert tho werden und dat op sulks by

De hoge Overigheid, den Wolgeboren Heere
 Wilhelm Grave tho den Bergh tot id
 voorsz. Stadhouderschap aangestelt und
 committiert was worden, waar van die
 bedegelde commissie vertoont und ver
 leeden, ende dat die Landschap in die
 voergange Vergaderingh had belieft
 oer committieren ordonnieren om op behae
 gen t Antwerpen die puncten und Articulen
 daar op die Heer Stadhouders aangenomen
 solde werden diewelke puncten und Arti
 culen by de Gedeputeerden voorsz. geconcipijt
 sijnde, verzoegte die voorsz. Heer fantzler dat
 die Landschap dieselve voornemen wullen
 und accordieren und volgent's die den Heere
 Grave van den Bergh presentieren
 om sijn h' daar op in Ede te ontfangen
 Daar op die Landschap affgetreden sijnde

nae gedaane verlesingh voorgem^e Juniter
 und art^m und daar op gehaldene beraad-
 slagingh sijn gedeputieert om sijn G^e
 die art^m voor tho halden,

Uijt den Nijmeegden Quartier
 Bartholt van Gent Heer tho Loenen
 Raadt Peter van Steprade,
 Peter van Dieren

Uijt den Over Quartier
 Derk van Westrum Burgerm^e tot Gede-
 Uijt den Zutphenden Quartier,
 Die Raadsheer Münster

Uijt den Arnhemsen Quartier,
 Alexander Brentink Raadt,
 Joseph van Arnhem,
 Jacob van Ommeren,

Die voorside Gedeputieerde ten eynde
 voor: by sijn G^e kommende
 heeft sijn G^e begeert die saake open-
 schorst tho werden tot volgend

Den 25^{en} Novembris die Godegⁿ by syn
 Gen: gecompariert synde syn die punte-
 ten und Artⁿ durch den Nymegden
 Secretaris Heteren verlesen und is op
 eenige derselver Artⁿ by syn Gen:
 geletth werden und additie gedaan,
 All het welke in die Vergaderungh
 oersandschap wederom gerapportiert
 synde en is daar inne geen Surve-
 righheit gevonden van geaccordiert
 volgende syn G. begeren und is vol-
 gens die Sandschap, und is volgens
 die Sandschap afstredende op't Hoff
 Vergaeverd, alwaar die Heer Grave
 van den Bergh, nae opleesung der
 Artⁿ und puneten und verstanting
 oes Edts tot Stacholder oes Fürsten

doms gelre und Graafschaps kint
 phens is aangenomen geweest und
 heeft die Landschap sijn Gen: wederom
 gedaan den Eet van getrouwighen

Heft volgens die Heer Stadholder nae
 sijn G. vertrek durch den Heer van Soe
 nen vuroraegen laaten, und aan de Land
 schap verdoeken dat sijn Gen. eenige
 mughte werden bygevruecht tot sijn
 raaden om sijn G. in goeden raadt te
 assistoren und die saaken tot de Land
 besten tho helpen dirigeren, und dat
 meede die Landschap sig woloe be
 denken enig midoel, om gereede p
 tho bekommen und die vijanden die
 algereeds het Stecken und huys
 horst invaciert resistiert mughte werden
 op het welke die van der Landschap

haar verhaal nemende afgetreden
sijn,

Alsoo in die Vergaderingh der Landt-
schap tydingh kommen was, dat oer
Vrijand idt huys und Stecken Bronk-
horst had ingenomen, und dat sulkes
geschiedt was mit goeden wille en
believen oer vrouwe van Sterim und
Bronkhorst, is goegevonden alle oer
goederen ^{te oren} aan ~~the~~ slaan und bekom-
meren, und synt tot dien eynde aan
verscheijde haare schuldenaren Officiers
und Richters brieven van inhibitie
geschreeven und afgeveerdigt,

Den Heer Jantzler Dr. Elbertus Leoni-
nus heeft audientie gehadt voordrae-
gende den hogen nood die apparen-
tyk is voorkanden vermits idt in-
vadieren van Bronkhorst, ende dat

dat daar benessens die vijand met al
sijn gewelt uyt vriedlandt op deese
Quartieren was aankommende, om oen
welken af tho weeren geen beter mid-
del waare, dan een menigte van frijs
volk te versamelen het welke in be-
tragtingh genomen sijnde is bevonden
geweedt niet tho kunnen geschieden
dan by middel van gereede penne
tho fournieren umd daar meede die
frijsvolk tho versamelen umd wil-
ligh tho maaken om welke penne
tho fournieren is in deliberatie ge-
leijt off niet nooigh waer (insonder
heit d' wijl men It. hoichlick tot oijer
vervallende saake van noden sal
hebben provision van pulver, lonten
umd anderzins.) die Convoijen tho verhe-

gen und die tho doen ontfangen volgen
 de die vorige georükte lijst daer op
 bij oeslandschap is gerevolviert und goed
 gevonden dat hin vorder die sonvoijen
 sullen werden ontfangen, soo tot Nijme
 gen Venloe und Arnhem volgende die
 vorige lijst ter hoogste prijse om
 van de averentheit alle onkosten
 voor al iot noodigste tot defensie des
 vijands dienende te vervallen, daer
 van iot Hoff van Gelderland den son
 vojme, bij oere brieven sal in aller ijle
 doen verstandigen, umb solchen voet ge
 lykelyk in t werk tho stellen und
 die vorige lijst tho volgen op poene
 van geproviert tho worden van hunne
 Officien en een ander in hun stede tho

stellen, daar over die afgedanten der
 Staat Nijmegen hebben geprotesteert alsoo
 daar in niet willen off kunnen conde-
 teren, vermits sij huyden verklaarden
 niet bevoegt off gelaest tho sijn een-
 ge veranderinge in t'lijten der son-
 voijen te helpen doen, willende huij ge-
 vrydt und exempt haloen van allen
 onkosten und inconvenienten, soo de-
 sent halven eenigsins solden moegen
 ontstaen, und tuspen die nabuyren
 Provincien verreeden.

Den 26^e Novembris
 Op huyden sijn verscheide Jonkeren
 und Stedegeadanten soo uijt den Nijmegen
 den Buremunde als Nijmegen huij
 phensen Quartieren in den Eot ge-
 nomen geweest, die Heer van Loenen
 heeft van wegen enoe uijten naam
 ondes Gen: Heere Stadholders Voergr.

dragen we hoognodigh dat het is om
 den vijandt tho weeren, enig middel
 tho beramen om gereede penn: tho be-
 kommen idt weere dan by capitaal
 impositie off anders daar op niet
 eijntlick is geresolviert dan idt selve
 in bedenken genomen

Den 27^e Novembris,
 Alsoo die dijckgenoten van Bommel
 hadden overgelagt seckere req^{te} ver-
 soekende assistentie tot onderhouding
 hoerer schaardijcken id by den Nij
 meegden geresolviert dat dijckgenoten
 oere dijcken opmaaken und hold und
 paalen op den dijck bestellen sullen
 nae eijdringh oerlandschap und heym-
 raaden, sonder daar inne gebrekeelick
 tho blijven, edog dat men middelerwijle
 sal bearbeyden dat die dijckgenooten

alle hulp ende assistentie gedaan werden
sulks als tot oer ontlastingh sal die-
nen,

Die Wolgebore Heere Graaff Herman van
den Bergh alste Soon ondes Gen: Staat-
haldaers, und G. Gerrardt Voet raadt
sijn in die Vergaderungh erschienen
und heeft die Raadsheer Voet voorge-
draegen, vermits der Heer Stadholder
een Lijtmaat und Bannerheer deesdes
Juristendoms is, dat verhalven en uyt
aansuecken der Landschap sijn G. belijft
hadde hooggem. Grave Herman in
die Vergaderungh der Landschap tho
schicken om als Bannerheren sijn Gen-
plaats tho vertreden und die Land-
schap bij te wonen dojungierende
sijn G. tot Raadt voorgedagte Raads-
heer Voith vermoege die commissie

dies aangaande verthoont und in die Ver-
 gaderungh verlesen welke de Landschap
 aannemende, is mee de sijn g. de forme
 des Eeds voorgelezen, und veredet word,
 Der Heer Cantzler Dr. Albertus Leoninus
 heeft audientie gehad und overgelavert
 brieven van de Durchlugtigheid des
 Erts Hertogh Mathia daar inne sijn
 f. D. versogt betaelungh van iot agter
 stell t welk sijn D. ten agtoren is
 aan de Landschap wegen des vurledene
 Gouvernements, verduckende die vursij
 de Heer Cantzler daar op tho vorlatig
 andwoordt mit effectuele betaelungh
 sijn volgent's erapent inde vorlezen
 verscheijde missive aan de Landschap
 geschreven, gelyk sijn verlesen veele
 commissien oen afgeordenten dor Stee,

den Nymegen, Gobre Rütphen, und andere
 Gedeputteerden gegeven
 Und also bevonden wort dat vast alle
 de aanwezende der Landschap, den ge-
 meynen Eedt alre gedaan hebbende voer
 jaer tot meerendeel van de ridderschap-
 pen niet en waaren er scheenen, die
 niet en hadde den Eedt gedaan is goet
 vonden und by de Landschap gerecht
 viert dat men alle die uytgeblevene
 ridderschappen des Nymegsen, Rüt-
 phensden ende Arnhemden Quartiers den
 Eedt uytgedaan hebbende by patent
 durch eenen geswaren Broes sal inmanen
 binnen vier daegen nae gedaene insinua-
 tie binnen Arnhem voor den Gelderschen
 Hove te comparieren, ende aan tho hore
 & gene oer voorgehouden sal worden,
 diewelke Jonkoren gehalven sullen sijn

tho comparieren op poene van nimmermeer
 verſchreeven, dan uijt den Ridderboek
 gedaan tho worden und dat men daar be-
 neffens dieſelvige daar voor ſal hal-
 den gelyk in die gedrukte placcaten gemen-
 tioneert ſtaat, ſoo viel averſ belangt die
 van den avervierdel Sullen gecommittiert
 worden die Commiſſaris Frenk und
 Everhard van reijoe, Leen griffier ides in
 den Over Quartier Weendae, umb den
 Eedt aff tho neemen, Johan van Holt
 huysen Droſt & Landos van Krieken-
 beek, Welke Droſt van den gelderſen
 Hove voirts geauthoriſeert ſal wer-
 den, umb in oen tho brengen, alle die
 Jonkeren, Richteren, Schepen Scholtis
 Schrijveren und andere Officieren onder
 ſyn bevolen Ampt gehoorende, als oick
 der Magiſtraat der Stadt Venloe, und t

sal meede Derk van Westruim geauthoris
siert worden, om van getyke den Groot
tot gelre Engelbregt van Brompt den
Eet aff tho neemen, dewelke Groot
volgens sal sijn geauthoriseert, om
sijn ondergehorige Jonkeren en Richte
ren, Schepenen Schottis Schryveron
und andere Officieren und die van de
Magistraten der Steeden van geloer und
Wagtendoonck in den Eet tho brengen
mits dat die voorz. Drossaten sullen op
teykenen die personen soo den Eet wille
gedaan sullen hebben und overschryven
aan den Gelaerschen Hove die weijgerige
und onwillige, gelijk ook alle Richteren
Schepenen Schottis und Schryveron der
platte Landen in die Quartieren van
Nijmegen Zutphen und Arnhem sullen
bescheijden werden binnen Arnhem
voor den Gelaerschen Hove te compar

ren om van gelyke den Eedt tho doen die mee
 de oere Amptlieden resp^e Sullen afsdistic
 ren, umb alle Ingedetenen op den platten
 Landen in dendselven Eedt tho brengen, be
 langende idt Ruyphense Quartier sal
 men den Brandsheer Kreinck bevolen
 laten sijn om alle den magistraten in de
 Steeden daar selfs tho verleden und voer
 sijn tho bescheyden, authorisiorance voorts
 die Magistraaten, umb oere gemeente den
 Eedt af tho neemen,

Sijn brieven verdoont und geleeden ge
 Schreven van den Ritm^r Schenk van
 den Suijlenburgh aan de Steeren Stadel
 der neffend eene missive van den vürst
 Seijden Schenk van Veroung geschreven
 daar in Veroung verdoekt verklaringh
 binnen 12 uiren, om idt huijs Schuijlenburg
 tho leveren in handen van verdoekthoidt
 van sijn mat^r 4 welk die vürstijde
 Schenk als tacite afslaande verdoegt te

hebben assistentie van eenigh gereet gelt, om
 op ten huysse voer: tot resistentie oer byan
 oen tho doen, daar tho hem syn geacco-
 diert twee honderot daeler, durch den
 sonvoijn^r overuyn tho verdschieten laeten
 daar op die sonvoijn^r ontbaeden synde
 t selve heeft aangenomen tho doen,
 mits dat hij van d'ierste penn^t incom-
 men, soo veel penn^t. wederom sal in
 haloen gelyk hem beloost is geweest
 Und is in deliberatie geleyt geweest
 wat midael am besta geraede penn^t. Solc
 moegen bekommen, und was men am
 dragelyksten die contributie Solc moeg
 opbrengen daar op die Quartieren oer be-
 raat genomen tot volgende daags,

Den 20^e Novembris
 Die van oen Nymegden Quartier
 vergadert synde om in t punct van de
 contributie tho resolveren, hebben inne
 gewilligt und geaccoordiert die Genera-

middelen van consumptionen gelyk die bin-
 nen Nijmegen gegeven worden over den
 gehalten Nijmeegsen Quartier in train tho
 brengen tot welken eynde idt Hof van
 Gelderlandt op die platte Landen commiss-
 sarien ordonnieren und schicken sal
 und sullen die Jonkeren und huyslieden
 van wegen oerer huysshaloung, yoer nae
 sijn qualiteyt moegen accordieren und
 oer consumption afskopen, voer een pennink
 ter maand tho betalen, mits dat de Herbor-
 giers den afskoop niet en sullen moegen
 doen, dan sullen gehalten sijn te geven
 van idt bier t welk sij vertappende wer-
 den, volgende die Lysta van consumptione,
 daar op gemaekt, ten ware saak dat sij
 sich in alle redelykheid orthoonden
 und nae billichaid accordieren wolle,
 t welk staan tot discretie voorgemel-
 ter commisssarien allet gedurende oon tijt

van zes maanden, of zoo lange als bij
 Landschap anders geordonneert sal wesen
 ingaande den eersten Novembrijs leest verga-
 gen, welke maand van November gere-
 sal betaalt worden, soo bald als die som-
 missarien vurd: Sullen comparieren off
 binnen seckeren tijt bij den commissarien
 aan tho Stellen, waelverstaande dat alle
 Amptlieden, Drossaten rigters, Schottis
 und andere Officiere, sich sullen in-
 formieren und dan den commissarien vurd
 Specificatie overleveren van alle vuytkeij-
 sche soo geesteliche als wereltliche gooe-
 ren in yoor ampt liggende diewelke
 men sal mogen Stellen op den derden
 penn: Van oer jaarlijxe inkumstent
 handhaloung der gemene Saake und sal
 over alle deede und der alinger Landschap
 contribution gestalt worden enen ontfang
 om die penn: in een beurse tho laten kom

men tot welken Ontfanger bij den Nijmaag
 Sen Quartier word genominert Gijbert
 Spruijt die aan die reekensamer t Arnhem
 yoor tijt Staat sal leveren, umb also tho
 moegen weeten wie het met die Geldtsake
 gelegen sijc und Sullen van der vurdijc
 den contribution voor al betaalt werden
 die Quarnisoenen in oen Stede respectie
 liggende, dies en sal men niet gedogen
 eenige inlegeringhe ofte durtoghte van
 ruyter und knechten und inoien tornoodt
 eenige durtogten geschieden mosten dat
 aldoan die Ruytoren ofte knechten, niet
 langer als een nagt Sullen blijven lig
 gen, und niet meer gemeten als die mont
 kosten, volgende die placeaten oerhalven
 alnu uijtgegeven und so sij langer als
 conen nagt Sullen blijven liggen, dat men
 se als dan sal leggen onoor die naeste Stee
 den, und uijt dicselwe laten provianderen

op kosten van degenen, mits dat oick
 verzoegt wordt dat dat placcaat nu on-
 langs in dede maane bij den Gedeputeerden
 Hove mit advijs der Landochaps Gedepute-
 teerden uijtgegaan inhaldende woe men
 sal procedieren tegens die gevangene bij
 aen Moiscoopers effectueert und ter exe-
 cutie gelegd werde, und dat allen amptli-
 cken mit Ernst overlacht und bevoelen
 werde op verlies oires Ampts, Jhren on-
 hebbende huyslieden, op geweer indrag-
 tho stellen

Und die vordere resolutie bij die vanden
 Nijmegenen Quartier in die Vergaderung
 ingebragt sijnde, heeft oer Wolgeboren
 Heer Graaf Herman Van den Bergh als
 Bannierheer, verklaart Van wegen sijn Heer
 Heer Vaders Willigh in alles mit de
 Landochap tho contribueren und die sijn
 middelen van consumption in sijn

Graafschap in tho Stellen van alsoot Selve
 Wiiger tijdt vermits d'inlegerungh van
 Ruyteren und knechten niet en koste ge-
 Schieden, und dat oick dieselve sijner h^{er}
 Graafschap aan onder sijde in dingtaal
 were gebracht verdogte mit sulke ding-
 taal voor deede tijt tho mogen volstaan
 te vreden sijnde sulks afgedaan sijnde
 und dat d'inlegerung effierden, als dan die
 Genrte: middelen in t werk te laten gaen,
 und te contribuieren in conformiteyt van
 deeselandochappen,

Die van den ruyamundsen Quartier hebben
 gelijke Verklarung gedaen, voorwenden-
 de dat vermits die brandochattungh
 die vuyt oeren Quartier van onder frijgs
 volke getogen werot, sij luyden nae ave-
 nant meer contribuieren, als cenige ande-
 re Quartieren mit presentation dat sij
 luyden van sulks gevrydet sijnde und

ontheven van het idrige garnisoen tho
 vreden sijn mede tho contribuieren in con
 formiteit des Nymegden Quartiers
 Die van den Zutphenden und Arnhemden
 Quartieren verklaren alsoo sijnlyden on
 langs Seekers lijst van contributiën
 hebben ingewilligt, mit die van Over Yssul
 diewelke oick allent halven publiciert
 sijn worden tho vreden sijn dae dieselve
 in't werk tho stellen und t agtervolgen
 indien t selve van gelyken die van
 Over Yssul geschiet, tot welken eynd
 geaccordeert is aan die Staaten van Over
 Yssul tho doen schrijven, om die geacc
 ordeert lijst t agtervolgen und die gelie
 kelick in't werk tho stellen, und indien
 die van Over Yssul t selve tho doen of
 sachten, dat in zulken van die van den
 Zutphenden und Arnhemden gijn tho
 vreden waaren by andere middelen oer

contributien tho vinden, tot ware dan bysapi
taal impositio oer andersins daar mit
men am bequaambten gereede penningen sol,
de moegen opbrengen

Den 29^e Novembris

Op hujoen die quartieren ingelragt heb
benae nae voorgaande beraodslagungh
ire Resolutions op aannemen des Hertogen
van Alençon; Is mitte meeste stemmen
goedgevonden, daar mede noch voor deese
tijt te supercedieren, und dat men dorch
deeder Landschaps Gedeputierden Jt. Genrte.
Genrte: Gouvernemen^t Sijn Ex^{te} nogmaals
sal deserieren laten, und deeder Sakenhal
ven mit Sijn Ex^{te} grundlick communicia
ren und Sijn J. Gen. eintliche meinungh
vernemen, verduickende goeoor raadt waar
nae deese Landschap in't contractieren
mit Sijn Hoogheid sich sullen hebben
tho haloen und tho regulieren, und alsoo

op het schryvens van sijn Ex^{te} und Gen^{te} Staaten
 nooigh is gevonden eenige van deeser Landschap
 wegen toe seinden in die vergaderung voorge
 metter Steeren Staaten is by den vier Quartie
 ren geresolviert vier personen van wegen
 den gantschen Landschap mit eenen Secreta
 ris in voorsijde vergaderingh tho schicken
 als tho weeten twee van der Ridderschappen
 und twee van wegen der Steeden mit commis
 sie und instructie daer tho in tho stellen
 Op aankhouden verdyghenoten van Bommel
 is goedgevonden commissie van wegen der
 Landschap tho verzoigen op Herbert van
 Bronckhorst und Gerrit van der Voort om
 hun tho transportieren dan alle nabur
 Steeden, als tot Thiel, Duiven, Asperen, Lee
 dam, Stockum, Gorcum in t Landt van
 Arkel tot Bceest und Rhenoij, und al
 daer den tegenwoordigen nood oes Brem
 melschen Schaardijcks aan tho geven
 und onderlingh hulp van assistentie tot

erhalvingh derzelver Dijken tho verduicken
 Is goegevonden een acte van versektheid
 tho doen bewerpen, voor die van Nymegen
 van wegen die penn: soo een Erb: Raadt
 derzelver Stadt wijt het aangebragte gelt al
 daar berustende voor het over quartier
 tot betaelingh des hohensaxschen regi-
 ments sal verstrecken, daar voor deede
 Landschap sich verbindt, dat of saak
 waare und geboere moghte dat die
 aangebragte penn: niet voer confiscabel
 erkant werden, und die van Nymegen
 bij wijt streckungh deedes gelts in eenige
 schade quame tho geraeden, in sulken val
 die van Nymegen Schadeloot te halson
 ohr eerd: daar voer in handen stellende
 tot meerder versektheid den groten sal,
 oerschen Tol binnen Nymegen,
 Die commissie op Herbert van Bronkhorst.

und Gerrard van Voirt is verleben und ac-
 coriert und also die gedeyde Gecommitte-
 den Verboegen tho hebben eenige geredde
 penningen tot verplegingh van oerterung
 is goedgevonden und verascheidt te oer-
 schrijven aan den Amptman Carl van Sym-
 den, ten einde sijlijden met eenigh ter-
 pann mogte voorsien werden, of dat
 sijnst selve gevonden worde op die
 Dykgenoten des Schaarrijks und Gheerjoen
 des Kerospels van Bommel mits dat
 idt geene die voorseijde Gheerjoen und
 Dykgenooten bij deeden sullen genieten
 2. selve (indien die gedeyde Gecommit-
 teeren eenige assistentie und hulp oerlan-
 gen worden.) hun sal verquidact ende
 weder nae geboer goedgebaan und gerenbr-
 sient werden,

D'acte van versekertheid beworpen voor die

Van Nijmegen is verlesen in den Nijmeeg
 Sen Quartier, und goed gevonden und is
 verascheidt dat dieselve mede in die ande
 re Quartieren gelezen und geapprobiert
 worden.

Op huyden mede voorgenomen sijnde und
 verlesen t geenige by de Landschap is
 geconcipt und beraamt geweest, op
 die Ordonn. dienende tot Administra
 tie der Geestelike gooueren, is dieselve
 geaccordiirt geweest volgender gestalt,
 und ierstelyk soo veel aanlangt die nomina
 tion eenes Genrtn: dewyle Heer Herman
 Grave Van den Berghen vast vroemt
 in die Landen gekomen und geene beson
 dere condschap heeft willen sijne G. Sig
 mitten anderen Quartieren hier inne verga
 lyken, waar mit averd niet schynt den
 eenen Quartier meer als den anderen tho
 favorisieren, insonderheid soo die Van

N.B. Met hier en vervolgens geschreven komt
 in desen selfden band 61 folios vroeger reeds voor.

Zutphen (daar mit die Bannerheeren Sijne
 advisieren niet veerdigh:) ihre nomination
 voorbehalven,

Daar nae nominieren die van den Nijmegen
 den Quartier Goessen van Varik Preeken
 Die van den Overquartier d' Wyl Sij in t
 kleijne aantal tegenwoordigh Sijn tho
 Vreeden mit die genigen die de andere
 drie Quartieren nominierende werden,

Die van Zutphen wullen den oere nomine
 ren wan Sij weder t huys gekommen,
 doogh mit den voorbeholt dat op oer Sup
 plicatie geordonniert werde, und oir qua
 tier oick een plaatsje umb een reekening
 tho Stellen vergunnet worde,

Die van den Arnhemden Quartier nomi
 niere Jacob van Emmeren, und soo
 idt hem ongelegen, Alphert Brinck,
 uijt deeden allen genominerten, is don
 Heere Stachouder Cantiler und Raaden

Den keur gegeven die van Bommel mit
 oer geafficeerde Blyven hier in und allen
 anderen volgende Arttn: soo veel deese
 Administratie aanlangt by oeren ver-
 dragh mit syn Ex^{te} gemaakt Sunst
 werot oer ierster Artl: goedgevonden mit
 dem bescheide, dat jegelyk Quartier re-
 spective magt sal hebben particuliere
 rentm^{re} tho nominieren und tho Stellen,
 Den 2^e Artl: word van alle Quartieren
 goedgevonden uytgesondert oen Zutphen
 den die hier in overstemt worden, mei-
 nende, dat sy die reeken: alleen, tot den
 oeren wullen laten geschieden, waal
 verstaande dat die geesteliche personen
 die men in oere queer laat verblijven,
 sullen neffens den Inventaris gehalten
 syn over te leveren copie authentieq van
 alle brieven und zegelen op oere goeder
 slaande sonder dat se noytans magt

Sullen hebben enige van haar onder hebben
 de goeder tho verkopen, verzetten belasten
 off bedwaaren, und die andere geestelike
 personen die men alimentatie geeft, Sullen
 oere principale und originale regel und
 brieven und wed daar aankleest gehalten
 sijn over tho leveren, und soo veel be-
 langt die geestelike goederen in dese
 sen Fürstendom und Graafschap gelee-
 gen van hoge Overighcid of Landsaaten
 derselver gegeven, die onder getogen worden
 by andere geestelike personen, und solle
 gien buyten deesen Fürstendomb und
 Graafschap woonaglig dat daar um
 vermits nu die geestelike ordinunghe
 afgesteld is.) die van den Fürstendomb
 gebre und Graafschap op alsulke
 ordonn: daar tho te stellen, nae qua-
 titijt der goeder dieselve mede sullen
 genieten,

Den 3^e Art: is goedgevonden,
 Den vierde dergelyke dat daar by home
 nae het woort Gilde, vicarien und andere
 dergelyke goeder, welke collation collegien
 gemeynen of Sunst geen particuulier patro-
 nis thogehorigh,
 Den 5^e Art: Word ock goedgevonden oogh
 dat nae deese woorden onderhalt doen
 hebben bygefoegt worde dat ock d' selve
 Commanooren oehren geleveren nae oenol
 oen gebruyk und gelegenheid der goeder
 ren onderholt ofte een jaarlycke penn:
 tot keur oer voord: geboer und discrete
 goeder liydan geven nae aconant umb
 daar mit sig buytenlands, ofte Sunst
 waar idt him goeodunekt in haare
 jeugt tho gebruyken, und daar nae
 tho bequamer mogen wesen, vermoege
 oeres ordens oen Vaderlandt tho die
 nen, daar onder oick die genige begree-
 pan sullen weesen, die by deese trouble

doorch vrede over sunst oer religions hal
ven oere vreden hebben moeten verlaten
hem voor 100 Daler sal worden gestelt
200 alr soo verre idt vermoege des floos
ters daar is employerende ad finem ad
off tho oer gemeyne saaken, daar averst
dat vermoege soo groot niet en is, sal
den commandeur en conventuaelen, alimen
tation nae gelegendheid oer guideren gege
ven worden und alsoo men verstaat dat
die commandeur tot Thiel suslange
wie oick alnogh binnen Thiel tot on
derhalt des predikants 200 gulden
sjaars gecontribueert und van wegen
enen predikant onderhaloen heeft
und dat daar thoe bijde comman
deurs noch dagelyks tot fortificati
oer Stadt Thiel sich laten gebruik
ken, oick mit veelvoldige schaaroyken
und andere lasten bedwaart sijn bove

allen turcken stuir und onderhoudingh
 der Schouw die sij moeten doen dat
 daarom dieselve Commandeurs mit
 sulke lasten moegen volstaan sonder
 wyderen stuir tho doen. Blyvende die
 Commandeur van Jagen in vrye possessie
 die und gebruik sijner goederen tot dat
 hij afgestorven sal sijn und dat nae
 sijn afsterven die goederen tot die selve
 Commandourij gehorigh in nuts deeser
 Landeschaps commen und aangelagt
 werde, die Brannerheeren und Quartie
 ren van Zutphen und Arnhem
 vinden t geenige hier inne gesubvir
 gultiert niet goet tho sijn, die van
 den Nijmegenen Quartier alsoo in
 deesen overstemt, verblijven alsoo by
 den ingestalten articul,

Hier nae sal deesen nieuwen artl: bijge

stelt werden, Sullen oick die Voorz. Somman
 deuren mit oerer ordens geledeer oick al
 len anderen floosteren und conventualen
 mans ofte vrouwen personen hier mit
 niet verbonden weeden, maar word oer
 hier mit toegelaten und vergund sig tho
 hyllicken und gelyke wael oere alimen
 tation tho genieten und tho behalpen,
 soo vern sij sich hyllicken eerlick nae
 oeren Staat und dat sulx geschike mit
 bewilligunghoerer alderen, vrunden of
 anderen die fortune nae recht und reue
 maght hebben tho bewilligen,
 Den Bis geogevonden sonder contra
 dictie

Den 7^e art. Memorie berigt is dat der
 heer Cantor und Raaden hebben
 peter van winssen rector van Me
 eweert hieker verschrievon dan, heeft
 sich ont schuldiget dat hy met Raad

nae syn Ex^{te} moest reysen
 Den 2^e Art. de jure patronatus adde ad
 Verbum gelyoerschen slave werven sullen,
 gratis und sonder ictwes daar voor tho
 neemen dan alleen den Griffier voor die
 registratie een lieffenisse und oirkund
 tot ene genyte taxatie van de Heeren
 Cantzler und Raaden Item dat die
 Heer Stadholder Cantzler und Raaden
 oick niet magt sullen hebben ymand
 tho weygeren aan tho neemen, ten ware
 sy hadde erhoffelike, und bewyslike
 reden die sy den patrono schuldigh
 sullen wesen over tho schryven umb
 in dan vall eenen anderen bequamer
 tho presentieren, und dat niemant
 presentiert magh wesen onder ses
 Jaren oft wedende, d'welk de benefi
 cien ad vitam sullen mogen behalven
 soo vern sy eerlick und waal nae oeren

beroep leuen, und sich regulieren anders sul-
 len die patroni oeren vryen wille hebben
 d'elwige oer tho nemen als 7 oer ge-
 vallen sal, oogh die brieven Hertogh
 Arnolds und confirmatie Hertogh Karls
 Anno 1632 hier mit onverbraaken,

Den 9^e Art. aangaande gelijk post Verbe-
 waaren adde buyten of binnen deesen
 Lande gesecten,

Den 10^e aangaande, und op, addepost Ver-
 ba regel und brieven possessie of eenigh
 ander bewijs,

Den 11^e beginnende, ook Sullen, word ge-
 gevonden als ook der volgender 12^e articul,

In den 12^e Art. Soc veel die alienation
 aangaat, adde, und werden alle die aliena-
 tiones door verpandungh der gheestelic
 ker quideren, die tegens den Hertog van
 Gebres Ordonn: of niet nae Landt off
 Stadtrecht geschiet sijn, hier mit als oer

vociert dat ook niet nooigh sijn die penn die
 daar voor gegeven sint tho restitueren, oagh
 sal die erkenis oesser saake tho Land
 und Staadregten staan, als die drie ierste
 Quartieren stemmen, die Bannerkeer und
 iet arnhemde Quartier setten deese erkente-
 nisse tot oes Heeren Stadhouders Canteler
 und raaden jurisdictie

Der leste Artl: als oienende tot conserva-
 tie oer geestelike goeder und fonditien oer
 selver wordt geogevonden,

causa spolie word by die meynung der
 Gedeputieerden gelaaten oogh oen Steeden
 oir rechten und gheregtigheden voorbehal-
 den, die van Brommelweerdot cum suis
 blijven by oen accoord mit sijn Ex^{tie}ge,
 maakt

Die Hoofst m^r haeron heeft auerentie ghaet
 und verodogt geurijde vorsiehungh, dat die
 Wolgeboren Heer Johan Graaff tho Nass
 souw van die reste van 25[?] gulden wel be-

traalt werde, Item dat oick welgem Graaff
 die rechte des tractements moege erlagt werde,
 umb sijne creditoren tho vreden tho Stellen,
 dat oick van den Arnhemden Quartier die
 negen duysend gulden den Grave van slo-
 henloo betaalt und ten aller weynigste twee
 duysend daeler moe gegeven, werde Stellenoe
 die rechte op termijn, mits dat hij sachte in,
 dien sulks geschieden dat sijn gan: Willicht
 sich daher sol laten berigten, die daaropart
 quijot tho slaan,

Is resolviert den van Deventer tho Schrij-
 ven dat men verstaan heeft dat oire burge-
 ren den vijand proviane tho vuren, dat
 sij sulx mit allen Ernst und Sware
 Straff verbieden laten,

Op huyden is mede den van Nymegen een Acte
 gepassiert onder verschrijvingh des geloe-
 schen Sold tot Nymegen, oick van den milen,
 donkschen arrestierten penn: vijf oer des

Duysend Gulden tho laten volgen tot betalingh
des Hohensaxenschen regiment und onser
Standt des Overquartiers,

Den 3^e Decembris

Is aanfankelick geresolviert dat d' wijf Ver
ouge mit sijn regiment in die Graafschep
Rütphen gevallen, soo vern eenige hulp
van oen benabuorden provincien und Stee
oen tho versoeken, und soo derhalven
eenigh voerschrifungh ofte voerscherungh
des polvers proviand oer ander saaken
halven van oird versoeghten dat oester
Stadholder fantiler und Raaden daer tho
vande Landeschap authorisieret werden
om sulkes tho doen, und hun schadloos
tho halven gelovende

Umb die geynte middelen in den Nijmerg
sen Quartiers Steeden und platten Landen
in t' werk tho stellen sijn gecommittiert
die H. van Soenen und die Steer van Eijn

Spijk denner Commission sal gegeven worden
 van wegen Brannerheeren Ridderschappen
 und Steeden,

Omb te gageren die Geodeputieroen weesende
 in den Landraad volgende idt verdragh
 by Syn Ex^{te} gemaakt Syn die van den Nij
 meegden Quartier tho Vreeden hun gecom
 mittieroen tho gageren, gelyk andere Pro
 vincien die oere Syn doende

Alsoo Johan van Wyck voor hem selven und
 mede van wegen Syner andere conborten te
 gens die nabuuren van Rydwyck gelyk oick
 die wed^e Ka: Hendrick van Maurick by
 Supplicatie seer hefligh gefordert hebben
 umb verklaringe verlandschap tho hebben
 in oire Strijgige Saake belangende daer
 van die van Wyck cum Suis und die van
 Maurick hun willen vercedigen als
 riddermatigh und van Ael tho weeden
 daer tegens die nabuuren van Rydwyck

und Maurick sich opponierden, seggende dat
 sulks contrarie bewisen sal worden, hebbende
 tot dien eynde ingelagt und overgelevert, bey
 beyds partijen Schrifturen und bewijs
 stücken und gemerkt die Landschap in an
 dere gemeijne Lands saaken geoccupiert,
 sulks dat se tot oecder saake niet hebben
 vacieren kunnen, und dat nogtans oientlik
 was, dat parthijen nae lankwilig solli
 citeren eens ten eynde verholpen worden
 umb vordere onkosten tho vermijden
 sijn geacputiert de heer van Ameroyen
 die heer van Balgoy und Epynen, Gys
 bert de sock van Heerine, Hendrik van
 Breinum ten Appelenbergh, und Henrick van
 Bremmel tot Ingen, dieselve auctorise
 rende umb op costen beyds partyden par
 thijen, op sekeren dagh by parthijen
 daar tho aan tho stellen, daar van sy den

Nijmeegsen Secretaris Otto van Heteren Schrift-
 lyk verstaenigen Sullen, die welke hier mee
 belast werdt die brieven vuyt den naam
 der Landschap onser den Secret hegd der
 Stadt Nijmegen, & welk tot den einde verdoegt
 werd tho verferoigen binnen Thiel tho compa-
 reeren, und die Schrifturen und beuys Stücken
 bejdoerdyes parthyen tho doorsien, und vi-
 sitieren doonae daar van aanteykenungh
 und beramungh, umb sulks gesaan sijnde
 ten naesten Landdach & selvige tho rappo-
 tieren und aan de Landschap tho referie-
 ren, und als dan by de Landschap verkla-
 ringe und vuytspraak daar van tho
 geschieden, und parthyen aff tho helpen und
 tho vergelyken

Umb den Eed aff tho neemen binnen der
 Steeden Thiel und Bommel Thiere und
 Bommelweerden und in den gantschen Nij-
 meegsen Quartier als oick die Generale

middelen van consumption in train te brengen
 sijn ge deputiert die Heer van Loenen und
 Endrick, allet onder commissie der sandt
 Schap d'Wyl die van Bommel geschreven
 door sanctelerije commissie niet te wil
 len gehoor samon,

Der Heer sancteler audientie gehadt heb
 bende, heeft gemonstriert, dat die bewil
 ligte luyte middelen, wael goet, dan niet
 soo balde, noch oick soo veel getts sol
 len vuytbrengen als wel van nooden
 und insonderheid d'Wyl man thunt ge
 reede penn: van nooden tegens den invallen
 den vijandt (die alsoo men gehoort Kerp
 pel belegort had:) und dat boven die
 luyte middelen, die van den Arnhemse
 Quartier noch veertien duysend Gulden
 bewilligt hadden dat daaron die ande
 re Quartieren oedgelijken eenen vrywillt,

gen Capitaal impositie, daar in oor ijle penne
 van kommen wullen bewilligen, daar op
 gem^e Cantkler d'aanwedende Jonkeren des
 Nijmeegse Quartiers omgevraagt hebben
 geantwoort dat of waal haar Hoofdstad
 Nijmegen gesanten vereijst, sij oick in slejns
 aantal bij den andoren waaren, waaren dog
 te vreesen in aandsien des tegenwoorigen
 groten noods een Capitaal tho bewilligend
 vern oere Hoofdstad und andere Steeden
 daar hin induciert conden werden die andere
 Quartieren sollen van gelijken nae oere
 tegenwoorige gelegenheid doen

Den 4^e Decembris
 Sijn gecommitteert tot friggdraaden om sijn
 gen: bij te woonen Alexander van Tellingt
 Fredrik van Marthuisen und den Drost van
 Wageningen,
 Commission verferoigt op den H. Van Loe,
 nen und Ubborgen, umb die gheerte middelen

in den Nijmegenſen Quartier in train tho
 brengen als ook den Eed af tho neemen
 is verleden und accordiert und Sullen
 mede dieſelve gecommiteerden Sigh be
 arbeiden, umb idt geſchil, tuſſen die Siel
 und Tietruweert hin tho leggen und tho
 ſchicken van wegen idt Soeven Jaars
 gelt.

Brieven verleden van Frans van Broeks
 wijn daar in verduickende betalingh van
 ſijn agterweeden, of ſal genoodringt
 werden andere middelen by de hand tho
 neemen,

Van wegen der Landſchap mit den van
 Over Yſſel tho communicieren tot be
 ſchudungh deeder beyder Provintien, ſoo
 waal tot vereenigungh als weerdſtandt
 des vyands: (daar tho authoriſeert wor
 den fantkler ende raaden om instructie
 tho maaken.) Sijn committiert vuyt

den Nijmegenſen Quartier Anthonis Piek vuyt
 den Zutphenſen Quartier Heijno van Gort
 Heer tho Dorth Landdroſt der Graafſchap
 Zutphen und Herman van Keppel Burger
 meeſter tot Hattem vuyt den Arnhemſen
 Quartier word toege^{laſt} van wegen des
 gedaenen dienſten binnen Venloes vijf hondert
 gulden umd die meeſte in die Landſchaps
 ſchulden verdeyft tho werden und nae
 omgank enes Jaars vuyt die ierſt vuyt
 ſettingh tho betaalen,

Is mede verwilligt Jaſper van Roſſum
 in plaats ſynes afgedorrens Vaers Otto
 van Roſſum und Hedrik van de Wall
 Jut Ridderboek tho ſtellen und tho ver
 ſchrijven,

Die raadſheer Munſter heeft by Suppliche
 verſogt erſtaongh van ſyne geleene
 ſchade, und Porants ſynes huys aengalleg

op drie duysend daeler van Bruloe gedaan
 gelijk oick Maarhuysen heeft aangegeven
 dat sijn goeder liggende onder den vyanden
 die selvige niet en kan gebruiken begerende
 bij die Landschap betaalt tho weesen
 van sijn agterstel, ofte dat hun enige
 geconfisqueerde goederen ingegoven tho
 werden,

Is volgens het Decrees vürgenomen und ver-
 leden und kommende tot den punct van die
 aannemingh des Hertogen van Alenkon
 ist selve nogmaals in communicatie ge-
 leyot, is goedgevonden naeder daar op tho
 resolveren und die van Nijmegen tho
 verscrijven om sich diesaangaande
 intlich tho resolveren, und Ihre Resolution
 bij afgesanten opt spoedigst op Arnhem
 tho kommen laaten daar op die Landschap
 geresolviert is tho waghden und hebben

die van Bommelre ^{und} Thilre werden Preest und
 Rhencij verklaart in deesen punct nader
 niet te kunnen resolviere sonder voorgaen
 de advijs van sijn Ex^{te}, und dat sij
 langer niet en kusten verblijven protestan
 rende int geene vorder in oer luyder absen
 tie geresolviert sal worden niet gehalden
 the sullen weeden

Den 5^e Decembris,
 Op huyden die Landschap gesien ende ge
 hoort hebbende copie authentieq van de
 commissie des hooggeleerden Heere Erbert
 Leonini als santsker by de Generte: Staaten
 t Amsterdamm den 6^e Junij 1601 verleent
 approbiere d' selvige in allen oeren pun
 ten und arttⁿ und den inhalt und te
 nuer van dien gelijk oick die commissie
 en van allen anderen raaden geapprobiert
 sijn worden

Alsoo die Heer van Dorth aangehouden
 heeft umt synne betaelingh van dat hy
 by den Landeraadt geweest und een tydt
 lanck geresideert heeft, begerende assigna-
 tie, is geresolviert dat een ijer quar-
 tier syne Gedeputieerden betaalen sal.
 Alsoo die vrouwe van Bratenburgh ge-
 schreven aan die Landschap, doende oer
 ontschult, als niet weder in die Vergae-
 deringh oer Landschap tho willen kom-
 men, off Ihre gemagtigde tho willen
 senden, ten by dat eerst by de Landschap
 verklaart ende affedaan werde, die
 questie belangende die sectien, is goed,
 gevonden die selve brieven tho beantwoor-
 den und geresolviert ten naesten Lande-
 ge die saake voor tho neemen sonder
 langer vuytstel,

Die Breekenm^r Gramaj heeft overgelagt
 een forme van een Commissie slaande
 op hem van wegen die Lotterij op ant
 werpen und is d' selve mit die bygefu
 ve Stücken den Heere Cantzler in handen
 gestelt geweest, umb die tho visiteren
 und acrijs tho geven daar van die
 Breekenm^r Hooffen van varik rapport
 gedaan hebbende, is niet eintlich daar
 van besloten worden.

Op die Req^{te} van Frans van Leemwen
 verzoekende om als Bloedermatigh verbes
 ven und op't Bloederboek gestelt tho wor
 den, hebben tot dien eynde verscheyde
 bewijsstrücken ingelagt is goedgevonden
 und resolviert, dat sijn Req^{te} met
 die aangelachte Stücken sy gestelt in
 handen der Gedeputeerden, weesende
 gecommittiert om tho verthooren die

stryde Saaken tussen Johan van Wyck
 cum suis, und die Weduwe Henrik van
 Maurik, om hier op tho horen des Supplts.
 wederparthije und daar van berigt
 synde und die tegenberigt ontfangen
 hebbende daar van aantijkeningh tho
 doen, und volgent's van hin wederfacren
 rapport geschien tho laten aan de
 Landschap ter naester Vergaderung, om
 voorts by de Landschap geordonniert
 tho worden, nae behooren,

Den 9^{en} Decembris
 Is tydingh gekomen dat een duysend
 drie honderot Engelsche voet knegten, und
 drie honderot tien peerden in Velu-
 wen aangekomen, diewelke verduyft
 und voor een dagh of drie in die Veluwe
 billet sollen werden, und nae behooren
 van dien gebruykt tho werden tot dienste

van de Landen
 Truntlick verdoek recompens,
 Und sijnde geresolviert die Resolution
 genomen op die aannemunghe des Harto-
 gen van Alençon, und nader daaropge-
 let heeft voer ierst die Brannerheer
 volgende sijnne gen. vorige gegevene
 Resolution verklaart goet te vinden met
 een Hartoge van Alençon tho contrac-
 tieren op punten und Artⁿ daer tho in
 gestalt, die van den Nijmeegsen Quartier
 nemptlick die Ridderschappen volgende
 oere voerige gegevene Resolutie und die
 afgesanten der Stad Nijmegen hebben ge-
 cordiert den Heere van Alençon dan tho
 neemen, und mit sijn Hooghheid tho con-
 tractieren op alsulke Artⁿ bij de andere
 provincien ingegaan und mit conditien
 bij de Landschap veraccordiert en verordⁿ

gen.
Die van den Over quartier hebben van ge-
lyke geresolviert

Die Ridderſchappen des Kùtphenschen
quartiers, blijven by die Resolutie

Die Stadt Kùtphen vindt goet dat dee-
se handelungh met bewillingh der
van Utrecht und Over Yssel geschie
und in suspens gehalten werde,

Die Ridderſchappen des Arnhemſchen
quartiers blijven by die meeste
Stemmen

Die van die Stadt Arnhem blijven
by die meinonghe der Stadt Kùtphen
accordierende nietthomin als synde over,
stemt,

Umb instructie in tho stellen voor
die geenen die reysen sollen by die
Staaten syn gedeputiert Dr Voeth in

in plaats van den Gannerheer die Heer
 van Soenen, die Burgermeester Dilsen
 Westrum die Raadheer Münster die Raad-
 heer Barentinck, Gelder, van der Burcht
 neffens eenen van den Raad
 Op de beg^{te} van Hendrik Jngen Gadem
 supplicierende om te weeden ontfanger over die
 geconfisqueerde quaden, is hem t selvs auct
 oiert, mits dat sij gehoort die meyningh
 der Heeren van der rekenkamer, om tho verclaren
 of den Suppl^{te} die administratie der gecon-
 fisqueerde quaden over den geheelen
 furstendoomb umb Graafschap Waal sullen
 kunnen bedienen om sulks gedaen daer
 van rapport tho doen aan den Gelder,
 Schon Slove, und voor derselver in sulken
 val commissie tho werven om daags na
 Kerstdaagh binnen Amhem tho compar-
 ren, die Landschap Schulden tho liquideren

und die particuliere requeste tho visitie
ren sijn deputiert

Die Heer van Loenen und die Heer van
Ulbergen, in afwesen Stepraidt und
Doornik van die Stadt Nijmegen,
lijt oan Over Quartier

Westrum

lijt oan Zutphensden Quartier

Munster raict so vern hij authoreisierd
wordt van de ritterschap van de Stadt
Zutphen

Die van den Arnhemse Quartier

hebben oere gedeputieerden in loco
aloud gedaen verlesen

und geaccordeert den 9^{en}

de 1509, onderstont, dese

accordeert mit den rees hier

ter samere berustende gesche

van int not onder handen

van: Secres: peter van Straelen

den 2^{en} de 1706, was oncoert:

peter Versteegen Secres: